

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji

<https://poszukiwania.ipn.gov.pl/bbp/aktualnosci/19973,W-Malkowie-Kolonii-odnaleziono-szczatki-dwoch-osob-komunikat.html>
2022-10-02, 14:27

W Małkowie-Kolonii odnaleziono szczątki dwóch osób [komunikat]

W dniach 17-18 sierpnia 2022 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN, w ramach postępowania prowadzonego przez OKŚZpNP w Lublinie, przeprowadził prace poszukiwawcze na cmentarzu prawosławnym w miejscowości Małków-Kolonia, w powiecie hrubieszowskim. Ich celem było odnalezienie miejsca pochówku dwóch funkcjonariuszy Policji Państwowej (PP), zamordowanych we wrześniu 1939 r. przez członków „czerwonej” milicji (tzw. milicji opaskowej) złożonej z przedstawicieli mniejszości ukraińskiej.

Według relacji świadków do zdarzenia doszło w trzeciej dekadzie września 1939 r. Policjanci mieli przemieszczać się w grupie uciekinierów, którzy uciekali z zachodniej Polski przed nacierającą armią niemiecką. Pochodzili najprawdopodobniej z Krakowa lub Łodzi. Nie można wykluczyć, że ich pobyt w powiecie hrubieszowskim związany był z próbą dotarcia do rejonu koncentracji sił PP na Kresach Wschodnich II RP, gdzie tworzono punkty zborne dla zmilitaryzowanych policjantów. Funkcjonariusze zostali napadnięci i zamordowani przez pochodzących z Małkowa Ukraińców sympatyzujących z Armią Czerwoną. Ich ciała, noszące ślady postrzałów, zostały odnalezione na polu przez miejscowych Polaków. Zdarzenie miało zapewne charakter nagły, ponieważ ofiary miały na sobie pełne umundurowanie i obuwie, pozostawiono im również rzeczy osobiste. Policjanci zostali następnie pochowani we wspólnej mogile na skraju cmentarza prawosławnego w kol.

Małków. Jeden z mieszkańców Małkowa zabrał dokumenty zamordowanych i wysłał listy do rodzin, w których informował o ich losie. Niestety, pozostały one bez odpowiedzi. Dokumenty tożsamości policjantów spaliły się w czasie ataku UPA na Małków w 1944 r. W okresie PRL pamięć o zamordowanych policjantach była pielęgnowana wśród lokalnej społeczności. Jednak, z niewiadomych powodów, ich grób zewidencjonowano jako miejsce pochówku dwóch funkcjonariuszy MO zabitych w 1945 r. Z czasem mogiła uległa zatarciu, a jedynym wyróżnikiem był metalowy krzyż przeniesiony z innego grobu.

W wyniku przeprowadzonych prac we wskazanym miejscu ujawniono na głębokości około jednego metra pochówki dwóch mężczyzn. Ich czaszki nosiły ślady postrzałów z bliskiej odległości. Odnalezione przy szczątkach artefakty wskazują jednoznacznie, że należały one do funkcjonariuszy Policji Państwowej II RP. Ujawniono m.in. kilkadziesiąt guzików z orłem w koronie, fragmenty granatowego sukna mundurowego, haftki, sprzączki. Na nogach ofiar zachowały się resztki skórzanych butów o wysokich cholewach. Szczególnie cennym znaleziskiem były odnalezione na palcach obu ofiar złote obrączki z wygrawerowanymi datami ślubów i inicjałami oraz – w jednym wypadku – złoty sygnet pozbawiony oczka.

Podjęte szczątki kostne zostały przewiezione do Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej UM w Lublinie, gdzie zostaną poddane dalszym badaniom.

Artur Piekarz, OBPiI IPN w Lublinie

Fot. Róża Dylewska, BPiI; Łukasz Pasztaleniec, OBPiI IPN w Lublinie

24.08.2022 r.

Prace w Małkowie-Kolonii

Prace w Małkowie-Kolonii

Prace w Małkowie-Kolonii

Prace w Małkowie-Kolonii

Prace w Małkowie-Kolonii

Prace w Małkowie-Kolonii

Prace w Małkowie-Kolonii

Prace w Małkowie-Kolonii

Prace w Małkowie-Kolonii

Kalendarium Prac

- Rok 2003
- Rok 2006
- Rok 2007
- Rok 2008
- Rok 2009
- Rok 2011
- Rok 2012
- Rok 2013
- Rok 2014
- Rok 2015
- Rok 2016
- Rok 2017
- Rok 2018
- Rok 2019
- Rok 2020
- Rok 2021
- Rok 2022